

**АДАПТОВАНИЙ СТАНДАРТ ТА КОНТРОЛЬНА ТАБЛИЦЯ
ПЕРЕВІРКИ СТАНУ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В ЛІСАХ ТА
ПЛАНТАЦІЯХ
ПІВНІЧНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ
для демонстрації відповідності нормам та критеріям
Лісової опікунської Ради (FSC)**

ЛІС: _____

РОЗМІЩЕННЯ: _____

МЕТА ПЕРЕВІРКИ:

Сертифікація Нагляд Поновлення Подовження

Версія січень 2007: перевірка стандартів попередньої Версії (липень 2003 – Версія 0) полягала в повній зміні вимог Принципу 9 та в перегляді інших.

Відповідальний за перевірку інспектор: _____

Підпис: _____ Дата: _____

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
Принцип ЛОР 1 ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ПОВИННО ВИКОНУВАТИСЬ ВІДПОВІДНО ДО ДІЮЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, А ТАКОЖ МІЖНАРОДНИХ УГОД ТА ДОГОВОРІВ, ЯКІ БУДИ ПІДПИСАНІ УКРАЇНОЮ, ТА ВІДПОВІДАТИ ПОЛОЖЕННЯМ ТА КРИТЕРІЯМ ЛІСОВОЇ ОПІКУНСЬКОЇ РАДИ.			
Критерій ЛОР 1.1 Ведення лісового господарства повинно здійснюватись відповідно до місцевого законодавства та адміністративних вимог.			
1.1.1	<p>Керівництво лісгоспу повинно вести і своєчасно оновлювати реєстр національного та місцевого законодавства, правил та угод, а також інших правових норм, які також стосуються податків, що сплачуються у сфері лісового господарства.</p> <p>Інструкції: визначити місцеві органи для проведення моніторингу законодавства Інструкції: додати запис вимог законів та сплати податків ¹“Керівництво лісгоспу” означає юридичну особу, яка має право здійснювати господарювання в лісах (див. 2.1.3).</p>	- Оновлений реєстр вимог законодавства та податкових ставок.	
1.1.2	Чи діє процедура, яка забезпечує регулярне оновлення реєстру, згаданого у пункті 1.1.1?	- процедура оновлення реєстру та контроль її застосування.	
1.1.3	Чи діє процедура, яка забезпечує повноту оновлення реєстру, згаданого у пункті 1.1.1?	- процедура оновлення реєстру та контроль її застосування.	
1.1.4	Чи поновляються та чи зрозумілі записи відповідних законів, положень та інших вимог, які надаються керівникам лісгоспів?	- Моніторинг наявності вимог законодавства по відношенню до зацікавлених сторін.	
Критерій ЛОР 1.2 Повинні сплачуватись усі офіційні збори, орендна плата, податки та інші платежі.			
1.2.1	<p>Чи існують будь-які докази того, що було порушено законодавство або не було сплачено податки або збори, що стосуються до ведення лісового господарства?</p> <p>Інструкції: визначити місцеві органи влади для проведення моніторингу сплати податків</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Консультація з органами місцевої влади, відповідальними за контроль та зацікавленими сторонами. - Документи та процедури, що підтверджують дотримання законодавства. - Не було знайдено доказів під час аудиту, порушення норм та законодавства. - Квитанції та докази регулярного виконання усіх платежів. 	
1.2.2	Відсутня прострочена заборгованість перед бюджетом, фондами, кредиторами.		
1.2.3.	Заробітна плата працівникам підприємства та інші види матеріального заохочення чи соціальної допомоги виплачуються вчасно і в повному обсязі.		

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
1.2.4	Виконуються положення Галузевої тарифної угоди щодо дотримання рівня мінімальної заробітної плати.	- Консультація з органами місцевої влади, відповідальними за контроль та зацікавленими сторонами. -Документи керівників лісгоспів стосовно офіційних актів.	
Критерій ЛОР 1.3 У країнах, які підписали угоди, повинні виконуватись постанови усіх обов'язкових міжнародних угод, таких як CITES, конвенції ILO та конвенції з Біологічного різноманіття.			
1.3.1	Чи існують для керівників лісгоспів будь-які інструменти, що гарантують постійне виконання вимог міжнародних конвенцій, таких як конвенції МОП, конвенція про охорону біорізноманіття?	- Породи присутні у цьому лісовому господарстві, які включені до списку CITES знаходяться під захистом (див. додаток А) - маютья можливі дозволи для експортування -процедури з контролю вимог угод CITES	
1.3.2	Чи виконуються постанови Конвенції ILO 29, 87, 97, 98, 100, 105, 111, 131, 138, 141, 142, 143, 155, 169, 182 , рекомендація ILO 135 та “Кодекс безпеки та охорони здоров'я у лісових роботах (1998)», та чи застосовуються відповідні інструменти для забезпечення їхнього постійного виконання? Той самий коментар, що і для 1.3.1 Інструкції: ознайомитись з місцевим законодавством з ухвалення угод ILO, рекомендацій та Коду виконання.	- процедури з виконання вимог угод - консультація з торгівельними союзами та представниками працівників - наявність та знання керівників лісових господарств угод ILO та відповідних місцевих законів (щоб бути впевненими в їхньому постійному виконанні)	
1.3.3	Чи виконуються постанови Конвенції про біологічне різноманіття та чи застосовуються відповідні інструменти для забезпечення їхнього постійного виконання? Той самий коментар, що і для 1.3.1 Інструкції: відмітити на регіональному рівні усі висновки Конвенції про біорізноманіття Інструкції: відмітити закони, що включають Конвенцію про біорізноманіття	- процедури та документація виконання вимог Конвенції з біологічного різноманіття - наявність та знання керівників лісових господарств Конвенції з біологічного різноманіття та відповідних місцевих законів (щоб бути впевненими в їхньому постійному виконанні)	
Критерій 1.4 Протиріччя між законами та постановами та положеннями та принципами ЛОР повинні вирішуватись з метою сертифікації , відповідно до кожного випадку вповноваженими установами та залученими сторонами.			
1.4.1	Чи існують якісь протиріччя між законами / місцевими постановами та цим стандартом?	- Консультація з керівниками лісових господарств - Консультація із залученими сторонами. Усі можливі суперечки будуть оцінюватись ICILA у співробітництві з вповноваженими за перевірку та залученими сторонами.	
Критерій 1.5 Території, що знаходяться під юрисдикцією лісгосподарського підприємства, повинні бути захищеними від незаконної лісозаготівлі та збору лісової продукції, заселення та інших недозволених видів діяльності.			

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
1.5.1	<p>Чи підприємство захищене від незаконних рубок, незаконних нових поселень, побудов доріг та інших видів діяльності, не ухвалених керівниками лісових господарств, державними організаціями або місцевою владою з використанням прав на ліс?</p> <p>Інструкції: звернути увагу місцевої влади</p>	<ul style="list-style-type: none"> - системи, підтвержені документами, запобігання нелегальних видів діяльності (наприклад, системи активного нагляду); - нема доказів нелегальних видів діяльності - консультація з місцевою владою та / або НУО 	
<p>Критерій 1.6 Керівники лісових господарств повинні продемонструвати довготривале зобов'язання дотримуватись принципів та критеріїв ЛОР.</p>			
1.6.1	<p>Власник лісу або керівник лісогощарського підприємства підписав доступний для громадськості документ про довготривале зобов'язання дотримання принципів та критеріїв ЛОР.</p>	<p>Наявність такого документу, підписаного дирекцією.</p> <ul style="list-style-type: none"> - докази розуміння керівниками лісових господарств змісту та норм положень та критеріїв ЛОР. - докази того, що з таким документом можуть вільно ознайомитись зацікавлені сторони 	
1.6.2	<p>Зобов'язання зазначене у пункті 1.6.1. можуть одержати будь-які зацікавлені сторони (на запит) та/або розміщується на веб-сторінці підприємства.</p>	<p>Наявність такого документу, підписаного дирекцією.</p> <ul style="list-style-type: none"> - докази розуміння керівниками лісових господарств змісту та норм положень та критеріїв ЛОР. - докази того, що з таким документом можуть вільно ознайомитись зацікавлені сторони 	
<p>Принцип ЛОР 2 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОВГОТРИВАЛЕ ВОЛОДІННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ ТА ЛІСОВІ РЕСУРСИ ПОВИННІ ВИЗНАЧАТИСЬ, ПІДТВЕРДЖУВАТИСЬ ДОКУМЕНТАЛЬНО ТА ОФІЦІЙНО ВСТАНОВЛЮВАТИСЬ</p>			
<p>Критерій 2.1 Повинні бути подані чіткі докази прав на довгострокове лісокористування на визначеній території (наприклад, документ, що надає право власності на землю, право традиційного природокористування або договори про оренду, тощо).</p>			
2.1.1	<p>Чи є докази чітких законних прав на землекористування у власника або керівника лісогощарського підприємства, що проходить сертифікацію?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Документація стосовно законного статусу осіб та організацій, що керують або володіють лісовими підприємствами. 	
2.1.2	<p>Чи на офіційній карті відмічені межі лісів підприємства?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Карти меж лісогощарських підприємств (повинні додаватись) - фізичне зазначення меж на місцевості 	
2.1.3	<p>Чи визначені обов'язки в офіційних повноваженнях для ведення лісового господарства?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Схема робочої організації - Процедури. 	
2.1.4	<p>Чи зареєстровані законні права та обов'язки щодо володіння та використання?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - документація, що підтверджує законність власності на ліс або право на ведення лісового господарства. - документація, що підтверджує розподіл обов'язків між сторонами (наприклад, контракти або документи з оренди / лізингу). 	
<p>Критерій 2.2 Місцеві громади, що мають юридичні чи традиційні права на володіння або користування ресурсами, повинні здійснювати контроль лісогощарської діяльності з метою захисту своїх прав і ресурсів, за винятком випадків, коли право контролю добровільно й гласно передано іншим організаціям.</p>			

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
2.2.1	Права місцевих громад щодо використання лісових ресурсів дотримуються підприємством під час лісогосподарської діяльності.		
2.2.2	Місцеве населення та місцеві громади забезпечуються необхідною деревною продукцією згідно з чинним законодавством.		
2.2.3	Встановлене законодавством право місцевих громад щодо використання лісових ресурсів враховується в процесі планування лісогосподарської діяльності.		
2.2.4	Населення має вільний доступ до лісів для використання не деревних лісових продуктів та з метою рекреації, якщо це не обмежено нормативними документами або об'єктивними причинами (пожежно небезпечний період, відтворювальні ділянки лісу тощо).		
Критерій 2.3 Для вирішення суперечок щодо прав володіння та користування повинні бути використані відповідні механізми вирішення таких питань. Будь-які невіршені суперечки слід ретельно розглядати в процесі сертифікаційних заходів. Значні суперечки, що торкаються інтересів багатьох сторін, як правило, є підставою для відмови в сертифікації.			
2.3.1	Чи існують процедури або механізми для узгодження суперечок між керівниками лісових господарств та місцевими громадами стосовно використання та законних прав або інших питань, які можуть вільно узгоджуватись між сторонами? Інструкції: брати до уваги розпорядження місцевої влади.	- консультація із зацікавленими сторонами - процедури або законодавство - угоди, контракти	
2.3.2	Чи ці процедури включають правило, згідно з яким, у випадку суперечки або непогодження з правами місцевих громад, незворотні лісогосподарські заходи, які ставлять під сумнів такі права (наприклад, будівництво, перепони на дорогах, знесення будинків), припиняються до тих пір, поки суперечки не будуть вирішені?	- процедури задокументовані та доступні у випадку виникнення суперечок	
2.3.3	Чи існують докази минулих або / та існуючих суперечок стосовно прав місцевого населення по відношенню до лісу? Інструкції: відмітити усі відомі суперечки стосовно прав місцевого населення на ліси, включаючи суперечки між різними громадами.	- консультація з місцевими органами - документація з застосування процедури по вирішенню суперечок (див. попередній пункт 2.3.2.)	
2.3.4	У випадку конфліктів, чи існують докази того, що керівники вживають заходів для вирішення цих конфліктів шляхом консультування з метою досягнення угоди або дозволу? Посилання. Конвенція МОП (Міжнародної організації праці) 169	- інтерв'ю з представниками місцевих органів та працівниками та їхніми робітничими організаціями або союзами. - записи для участі (круглі столи, комітети, слухання та ін.) - докази застосування процедури з вирішення суперечок	
Принцип 4 СТОСУНКИ З МІСЦЕВИМ НАСЕЛЕННЯМ І ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОВИННА ПІДТРИМУВАТИ АБО ПОЛІПШУВАТИ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ДОБРОБУТ ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА І МІСЦЕВИХ ГРОМАД.			

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
Критерій 4.1 Місцевому населенню, що мешкає в межах або поблизу територій, де ведеться лісове господарство, мають бути надані можливості працевлаштування, навчання та інші послуги. Оцінка умов безпеки праці сильно варіює між областями. В менш розвинутих регіонах вона більше зосереджується на забезпеченні робітників принаймні основними безпечними і здоровими умовами праці (питна вода, охорона здоров'я, і т.п.); в інших регіонах більш важливо звертати увагу на відсутність дискримінації робітників. В будь-якому випадку, бажано, щоб лісгосподарські підприємства поставили себе, якщо це можливо, на вищий рівень по відношенню до мінімальних вимог законодавства або до середнього рівня місцевих лісгосподарських підприємств.			
4.1.1	Чи існують докази дискримінації місцевих робітників? Чи віддається перевага місцевим робітникам, які задовільняють вимогам роботодавця, у порівнянні з немісцевими?	- стратегії найму - докази зайнятості місцевого населення на підприємстві - Консультації з представниками місцевої громади - консультації з профспілками та робітниками	
4.1.2	Підприємство приймає участь у підтримці та розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів (школи, дитсадки, тощо).		
Критерій 4.2 Ведення лісового господарства має відповідати або перевищувати вимоги всіх норм відповідного чинного законодавства та/або нормативних документів, що регламентують питання здоров'я та безпеки виробничого персоналу та членів їх родин.			
4.2.1	Чи є список існуючих законів та правил (див. 1.1.1.) вичерпним також щодо охорони здоров'я та безпеки робітників? Інструкції: сформулювати основні положення і вимоги відповідних законів.	<ul style="list-style-type: none"> • перелік існуючих законів 	
4.2.2	Чи виконуються існуючі закони та кодекси стосовно охорони здоров'я та безпеки праці?	<ul style="list-style-type: none"> • Наявність фактів стягнення штрафів і судового переслідування • Співбесіди з представниками місцевих контролюючих структур 	
4.2.3	Чи інформуються керівники і працівники лісових господарств про вимоги закону щодо трудових питань?	- обговорення з працівниками та керівниками лісгоспів - доступ до законодавства	
4.2.4	Чи існує вичерпна оцінка ризиків для робочих по різних видах діяльності? Посилання: Конвенція МОП 155, Кодекс МОП по практичному виконанню заходів безпеки (1988) Інструкції: визначити місцеві умови праці у подібних сусідніх місцевостях щоб мати мінімальний довідковий стандарт, якого треба дотримуватись і, можливо, перевищувати.	- Документ по оцінці ризиків: контроль його повноти - контроль/моніторинг робочого процесу - перевірка знаряддя та засобів індивідуального захисту - контроль безпечності робочого знаряддя - контроль того, щоб всі знаряддя і засоби індивідуального захисту відповідають нормам безпеки - контроль видачі засобів індивідуального захисту робітникам і навчання із застосування цих засобів	
4.2.5	Чи вживає підприємство заходів по скороченню або запобіганню ризикам виробничого травматизму у робітників лісового господарства?	- - Документ по оцінці ризиків: контроль його повноти - контроль/моніторинг робочих процесів	

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
4.2.6	Чи забезпечує підприємство робітників засобами індивідуального захисту у відповідності до вимог закону і згідно з виконуваними роботами?	- перевірка знаряддя та засобів індивідуального захисту - контроль безпечності робочого знаряддя	
4.2.7	Чи ефективно спрацьовує система безпеки підприємства у скороченні та запобіганні ризику травматизму на виробництві?		
4.2.8	Чи включаються офіційно до контрактів із підприємствами, які працюють на лісгосп, заходи по скороченню ризиків?	- контроль контрактів з іншими підприємствами - контроль умов співпраці з іншими підприємствами	
4.2.9	Чи вживає керівництво лісгоспу всіх потрібних заходів для забезпечення здорових і безпечних життєвих умов для працівників та їхніх сімей (наприклад, доступ до питної води, їжі, охорони здоров'я, основних послуг, прийнятого житла)? Посилання: Конвенція МОП 155, Кодекс МОП по практичному виконанню заходів безпеки (1988)	- дисциплінарні заходи по відношенню до робітників, які не виконують інструкцій з охорони здоров'я та безпеки праці - контроль здорових/безпечних життєвих умов працівників та їхніх сімей	
4.2.10	Чи проводиться навчання персоналу (штатного, з іншого підприємства, що працюють за контрактом, або сезонних робітників) у відповідності до різних службових обов'язків, які виконує кожен працівник.	- процедури навчання персоналу - реєстрація проведення навчання персоналу - співбесіди з працівниками - засоби навчання та інформування (реклама, буклети, спеціальні друковані видання, тощо) - див. також пункт 7.3.2	
4.2.11	б) Чи включає навчання персоналу принаймні наведені нижче питання? а) безпека робочих процесів, ризики, пов'язані з кожним видом діяльності і заходи з їх скорочення; б) використання засобів індивідуального захисту; с) політика підприємства і заходи, яких вона вживає для сталого ведення лісового господарства; д) мінімізація впливу на навколишнє середовище від щоденних трудових процесів; е) використання речовин з низьким впливом на навколишнє середовище; ф) технічне обслуговування обладнання/інструментів і зменшення обсягу відходів; г) інші питання пов'язані із скороченням ризиків у щоденній роботі та зменшенням впливу на навколишнє середовище.	- - процедури навчання персоналу - реєстрація проведення навчання персоналу - співбесіди з працівниками - засоби навчання та інформування (реклама, буклети, спеціальні друковані видання, тощо) - див. також пункт 7.3.2	
4.2.12	Чи реєструються нещасні випадки і загрозові ситуації, які можуть до них призвести і чи вживаються заходи для їхнього запобігання в майбутньому?	- реєстрація - обговорення з керівниками лісгоспу і з робітниками - докази корегуючих заходів	

№	Індикатори	Засоби перевірки	Результат перевірки
4.2.13	<p>Керівництво лісгоспу сформулювало, розповсюдило і проводить принципи політики найму, які включають принаймні наступні пункти:</p> <p>a) дотримання відповідних законів;</p> <p>b) невторчання у використання працівниками своїх прав на дотримання принципів і практики і на задоволення ними своїх потреб в тому, що пов'язано з расою, статусом, національним походженням, релігією, інвалідністю, статтю, статтєвою орієнтацією, належністю до профспілок і політичними вподобаннями;</p> <p>c) відсутність дискримінації серед працівників (за статтю, етнічною приналежністю, релігією...);</p> <p>d) адекватна платня (наприклад, за принципом «однакова робота - однакова платня», додаткова оплата понаднормову працю) для забезпечення того, щоб виплачена платня завжди була достатньою для задоволення первинних потреб робітників, включаючи можливість надання можливості добровільної роботи з отриманням додаткового заробітку;</p> <p>e) адекватний і стабільний робочий час із зручними змінами;</p> <p>f) відсутність експлуатації дітей;</p> <p>g) неживання і неспряння вживанню тілесних покарань, психологічного чи фізичного примусу та словесних образ;</p> <p>h) адекватна охорона здоров'я робітників (наприклад, у випадку хвороби, інвалідності, вагітності, виходу на пенсію...).</p> <p>¹ така політика може бути поєднана з пунктом 1.5.2</p> <p>² якщо в момент найму на роботу не віддається перевага найму працівників з місцевих громад (4.1.1).</p>	<p>- обговорення з робітниками, профспілками та з зацікавленими сторонами;</p> <p>- оцінка контрактів по найму на роботу;</p> <p>- інспекція умов праці;</p> <p>- обговорення з керівництвом;</p> <p>- Для іноземних працівників: віза, дозвіл на проживання і на роботу.</p> <p>- Страхування (Civil Liability Ins.), що покриває можливу шкоду людям і товарам.</p>	

<p>Критерій 4.3 Права працівників на організацію і ведення добровільних переговорів із роботодавцями повинні бути гарантовані відповідно до Конвенцій № 87 і № 98 Міжнародної організації праці. <div>див. також 1.1.2</div> </p>	
<p>Критерій 4.4 Планування та проведення лісгосподарських заходів повинні включати результати оцінки їх можливих соціальних наслідків.</p>	

4.4.1	<p>Чи здійснило керівництво лісгоспу оцінку соціальних наслідків (у відповідності до їх масштабів та критичності) лісогосподарської діяльності, якою вони керують, так що ця оцінка:</p> <p>i) визначає соціальні групи, яких будуть стосуватись такі наслідки;</p> <p>j) включала консультацію з представниками таких груп;</p> <p>k) визначає найважливіші соціальні наслідки (позитивні чи негативні) для таких груп;</p> <p>l) визначає заходи, які потрібно здійснити для мінімізації негативного впливу на такі групи і для розвитку позитивного впливу;</p> <p>m) передбачає періодичний моніторинг таких груп для оцінки ефективності таких заходів;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • реєстрація • консультації із зацікавленими сторонами • результати та висновки з оцінки соціальних наслідків • Документування заходів, що мінімізують соціальні наслідки • Документування моніторингу ефективності таких заходів 	
4.4.2	<p>Чи включені результати такої оцінки до Плану ведення лісового господарства (Принцип 7)?</p>		
<p>Критерій 4.5 Повинні бути задіяні механізми розв'язання конфліктів і надання справедливої компенсації у випадку збітків або шкоди по відношенню до юридичних або звичайних прав, по відношенню до власності, ресурсів або доходів місцевого населення: повинні бути здійснені заходи для запобігання таким збиткам або такій шкоді. Регулярне спілкування створить довіру через прозорість дій, полегшить обмін інформацією та думками.</p>			
4.5.1	<p>Чи застосовуються процедури реєстрування скарг і прохань місцевого населення та відповідей на них?</p> <p>Поради: з'ясувати, чи здатні місцеві розпорядження і місцеві органи влади задовільно виконати таке завдання.</p>	<p>- процедури - документація з минулих звернень місцевого населення - консультації із зацікавленими сторонами</p>	
4.5.2	<p>Чи існують процедури надання компенсацій окремим особам або місцевому населенню в цілому, по відношенню до яких були порушені юридичні або традиційні права, завдана шкода їхній власності та створена загроза їх життєвим умовам?</p> <p>Інструкції: з'ясувати, чи здатні місцеві розпорядження і місцеві органи влади задовільно виконати таке завдання.</p>	<p>- розробка відповідних процедур - документування минулих звернень місцевого населення - консультації із зацікавленими сторонами</p>	
<p>Принцип 5 ВИГОДИ, ЩО ОТРИМУЮТЬСЯ ВІД ЛІСІВ ЛІСОГОСПОДАРСЬКІ ЗАХОДИ ПОВИННІ БУТИ СПРЯМОВАНІ НА ЕФЕКТИВНЕ БАГАТОЦІЛЬОВЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКТІВ І ФУНКЦІЙ ЛІСУ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Й ОДЕРЖАННЯ ШИРОКОГО СПЕКТРА ЕКОЛОГІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ВИГОД.</p>			
<p>Критерій 5.1 Лісове господарство повинно бути спрямоване на підтримку економічної життєздатності, враховувати при цьому повну екологічну, соціальну та виробничу вартість продукції та забезпечувати необхідні інвестиції для підтримання екологічної продуктивності лісу.</p>			
5.1.1	<p>Чи є доступним звіт про прибутки за поточний фінансовий рік, в якому вказані очікувані витрати і надходження?</p> <p>Інструкції: ознайомтесь з місцевим законодавством по складанню бюджетного прогнозу, звіту про прибутки та фінансового звіту для підприємства, яке буде оцінюватись.</p>	<p>- річний бюджет, звіт про прибутки та власність - бюджет за минулі роки</p>	

5.1.2	Чи узгоджуються річні бюджетні прогнози з виробництвом лісової продукції (5.6) і відповідної ринкової ціни?	- річний бюджет	
5.1.3	Чи включає бюджет виплату податків (див. 1.1.1) і ренти, а також витрати, пов'язані з соціальними та екологічними зобов'язаннями, визначеними у Принципах 4 і 6 та у видах діяльності, викладених у Плані ведення лісового господарства?	- річний бюджет	
5.1.4	Чи включає звіт про прибутки від відмінних від деревини ресурсів (туризм, недеревна лісова продукція, наприклад, гриби, мед,...)?	- річний бюджет	
Критерій 5.2 Заходи з ведення лісового господарства і маркетингу повинні сприяти оптимальному використанню різноманітних лісових продуктів і переробці їх на місці.			
5.2.1	Чи прикладає керівництво лісгоспу зусиль для переробки деревини на місці через заохочення створення місцевих підприємств або шляхом реалізації частини своєї продукції (недеревної також) місцевим підприємствам та споживачам?	- інформація про клієнтів - обговорення з представниками місцевих громад	
Критерій 5.3 Лісгосподарська діяльність повинна сприяти зменшенню відходів під час лісозаготівель і переробки, і не повинна завдавати шкоди іншим видам лісових ресурсів.			
5.3.1	Чи враховується завдання мінімізації деревинних відходів при закупці і техобслуговуванні переробного устаткування?	- оцінка останніх закупок переробного устаткування	
5.3.2	Чи застосовуються при лісозаготівлі методи скорочення деревинних відходів і запобігання шкоді для інших лісових ресурсів?	- відповідні методи - оцінка в польових умовах технологій, застосовуваних при лісозаготівлях для запобігання шкоді лісовим ресурсам. Розглянути технології видалення колод і режими транспортування та переробки колод для запобігання їх пошкодженню і знеціненню, для захисту природного поновлення і залишених стоячих дерев під час лісозаготівель та інших лісгосподарських операцій	
Критерій 5.4 Лісгосподарська діяльність повинна бути спрямована на зміцнення і диверсифікацію місцевої економіки, щоб уникнути її залежності від одного виду лісової продукції.			
5.4.1	Чи проведено визначення і оцінка всіх видів лісової продукції та послуг, які можна отримати з даної території (включаючи менш відомі види рослин, недеревинну продукцію, туризм та інше)? Інструкції: ознайомитись з видами продукції та послугами, які можна отримати з даної лісопокритої території з користю для місцевої економіки. Проведіть оцінку розмірів і значення водозбору(ів) на території даного лісу.	- задокументоване дослідження - оцінка в польових умовах - обговорення з керівництвом лісгоспу - обговорення із зацікавленими сторонами	
Критерій 5.5 При веденні лісового господарства слід враховувати, підтримувати і, де це доцільно, збільшувати цінність функцій та ресурсів, які надає ліс, - таких як водоохоронні функції та рибальство.			
5.5.1	Чи відоме керівництву лісгоспу правила використання водних шляхів і пов'язані з ним вимоги? Інструкції: визначте присутність будь-яких гребель і ознайомтесь з регіональними/національними угодами по управлінню водними ресурсами.	- обговорення з керівництвом лісгоспу - обговорення з представниками державної влади	

5.5.2	Чи існують чіткі ознаки того, що практика ведення лісового господарства не приводить до негативного впливу на лісові ресурси та пов'язані з ними функції? Інструкції: ознайомитись з діючим законодавством з управління лісовими ресурсами. (див. Критерій 5.6).	- обговорення з керівництвом лісгоспу	
Критерій 5.6 Обсяг заготівель лісової продукції не повинен перевищувати рівня, який може постіно підтримуватись.			
5.6.1	Чи вказані та описані у Плані ведення лісового господарства або інших споріднених документах прийняті керівництвом лісгоспу лісівничі схеми?	- План ведення лісового господарства	
5.6.2	Чи вказаний очікуваний рівень лісозаготівель за роками на довгостроковий період? Інструкції: ознайомитись з положеннями чинних законів про обсяги лісозаготівель та про особливості їх проведення.	- План ведення лісового господарства	
5.6.3	Чи є докази того, що заплановані обсяги лісозаготівель протягом дії плану ведення лісового господарства не перевищують запланованого збільшення на цей період (крім випадків окремих та тимчасових лісівничих обставин і шкоди через непередбачені події)?	- План ведення лісового господарства - лісовпорядна інформація про обсяги та просторове розміщення - Таблиці ходу росту та вік стиглості	
5.6.4	Чи є теперішній стан лісу (приріст, розповсюдженість, розподіл дерев за віком і розмірами, якість основних порід) чітко представлений у документації і чи відповідає інформація про нього оновленим і надійним даним (лісовпорядним, дослідницьким)? Інструкції: дані звіту про стан лісу у регіоні для порівняння.	- лісовпорядження, дослідження - інструкції, національна і регіональна законодавчо-нормативна база - звітна інформація у Плані ведення лісового господарства - див. також пункт 7.1b	

Принцип 6 ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ПОВИННО СПРИЯТИ ЗБЕРЕЖЕННЮ БІОРІЗНОМАНІТТЯ І ПОВ'ЯЗАНИХ З НИМ ЦІННОСТЕЙ, ВОДНИХ РЕСУРСІВ, ГРУНТІВ, А ТАКОЖ УНІКАЛЬНИХ ТА ВРАЗЛИВИХ ЕКОСИСТЕМ І ЛАНДШАФТІВ, І, ТАКИМ ЧИНОМ, ПІДТРИМУВАТИ ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ ТА ЦІЛІСТНІСТЬ ЛІСУ.			
Критерій 6.1 Оцінка впливу на довкілля повинна виконуватися відповідно до масштабу й інтенсивності лісгосподарських заходів, а також унікальності природних ресурсів та належним чином інтегруватися в систему ведення господарства. В такі оцінки слід включати як впливи, що відбуваються на ландшафтному рівні, так і вплив власного обладнання, що використовується на місцях. Впливи на довкілля мають оцінюватися ще до початку проведення лісгосподарських заходів, що можуть призвести до порушень. При оцінці впливу на навколишнє середовище повинна використовуватись інформація з опису лісових ресурсів, детально описана у пункті 7.1b. Оцінки впливу повинні використовуватись у організації екологічно безпечних заходів, детально описаних у пункті 7.1f.			
6.1.1	Чи встановлена у компанії процедура, яка забезпечує, що до початку будь-якої господарської діяльності, пов'язаної із втручанням у навколишнє середовище, проводиться оцінка її екологічного впливу?	- відповідні процедури - докази застосування таких процедур - докази того, що у Плані ведення лісового господарства належним чином враховуються результати такої оцінки	
6.1.2	Чи є докази того, що оцінка впливу враховується, відповідно до існуючої процедури, в процесі планування і виконання відповідних заходів?	- результати оцінки і виконання відповідних заходів - докази того, що у Плані ведення лісового господарства належним чином враховуються результати такої оцінки	

Критерій 6.2а Повинні існувати охоронні заходи, які захищають рідкісні та зникаючі види і види, існування яких знаходиться під загрозою та їхні місцеселення (зокрема, райони їх гніздування та харчування).		
6.2a.1	На підприємстві є в наявності списки рідкісних та зникаючих видів та рослинних угруповань, які ідентифіковано в адміністративній області, де розташоване підприємство.	
6.2a.2	Об'єкти природно-заповідного фонду, особливо захисні ділянки та інші території призначені для збереження занесених до Червоної книги України, Європейського Червоного списку, підписаних Україною конвенцій, списків регіонально рідкісних видів та занесених до Зеленої книги рослинних угруповань задокументовані та нанесені на карти. Межі об'єктів природно-заповідного фонду винесено в натуру, позначено на місцевості інформаційно-охоронними знаками та аншлагами.	
6.2a.3	Чи було вжито заходів для захисту таких видів і місць їх перебування?	- План ведення лісового господарства та споріднені документи (див 7.1g)- відповідні процедури
Критерій 6.2 Відповідно до масштабів та інтенсивності управління лісовими господарствами та відповідно до унікальності лісових ресурсів, що потребують захисту, повинні бути встановлені території для консервації та захищені території. Повинен здійснюватись контроль для запобігання незаконному мисливству, риболовству, ставленню пасток та збору лісових продуктів.		
6.2b.1	Лісові насадження, які виконують важливі екологічні функції (захисні, рекреаційно-оздоровчі ліси, ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення) виключені з розрахунку головного користування.	
6.2b.2	На території підприємства здійснюється контроль дотримання вимог законодавства щодо полювання, рибальства, інших видів спеціального користування біологічними ресурсами.	
6.2b.3	Підприємство дотримується вимог збереження видів та рослинних асоціацій, занесених до переліків, означених у показниках до індикатору 6.2.1, про які воно має офіційні рішення та документи щодо їх наявності на території підприємства (з точним визначенням місць, де такі види та/або асоціації зустрічаються), потрібного режиму охорони та обмежень в користуванні ділянками.	
Критерій 6.3 Екологічні функції і корисності лісу повинні підтримуватися неушкодженими, поліпшуватися або відновлюватися. Це включає: а) відновлення лісів та сприяння природним сукцесіям у лісах; б) біологічне різноманіття на генетичному, видовому і екосистемному рівнях; в) природні кругообіги, що впливають на продуктивність лісових екосистем.		
6.3.1	Чи відповідає встановлена система лісівництва екології лісу а також прилеглої території?	- обговорення з представниками лісгосподарських органів - обговорення з місцевими лісівниками та зацікавленими сторонами

6.3.2	Чи віддається перевага природному поновленню над штучним шляхом використання суцільних рубок на малих ділянках? Інструкції: Визначити місцеві закони, пов'язані з регламентацією способів вирубки і дати оцінку традиційним методам РГК.	обговорення з представниками лісогосподарських органів - обговорення з місцевими біологами і зацікавленими сторонами для визначення традиційних місцевих методів РГК	
6.3.3	Чи сприяє існуюча лісівнича система природній динаміці екосистем через розвиток змішаних і багаторусних лісових формацій?	обговорення з представниками лісогосподарських органів - обговорення з місцевими лісівниками та зацікавленими сторонами	
6.3.3.a	Чи передбачає існуюче ведення лісового господарства мінімум у 20% широколистих видів рослин? Чи здійснюються якісь заходи для збагачення видового складу?		
6.3.4	Чи здійснюється захист біорізноманіття шляхом збереження маргінальних екосистем - таких як берегові рослинні системи, заболочені місцевості, природні пасовиська, гірська рослинність?	- виїзди на об'єкти - карти	
6.3.5	Чи належать нові висаджені дерева до клонів, які були попередньо протестовані для запобігання негативному впливу на місцеве біорізноманіття?	виїзди на об'єкти - реєстрація	
6.3.6	Чи зберігаються деякі ділянки із стоячими та полеглими мертвими деревами, беручи до уваги безпеку та сприяння вільному пересуванню тварин, а також зменшення фітопатологічних ризиків?	- виїзди на об'єкти - вибір дерев і процедур вирубки лісу	
6.3.7	Чи здійснюється обмеження і контроль антропогенного впливу, що не належить до господарських заходів і негативно впливає на природну еволюцію лісу (наприклад, створення рекреаційної та спортивної інфраструктури, випас худоби...)?	- консультації із зацікавленими сторонами - господарські заходи	
Критерій 6.4			
Репрезентативні зразки існуючих в межах ландшафту екосистем повинні зберігатися в їх природному стані з урахуванням масштабів та інтенсивності ведення лісового господарства, а також унікальності об'єктів, що потребують охорони. Такі ділянки повинні бути нанесені на карту.			
	Для захисту і реєстрації репрезентативних зразків існуючих екосистем ландшафту, див. Критерій 6.2.		
6.4.1	Чи керівництво лісгоспу визначило і задокументувало природні біотопи (місцеоселення), пов'язані із збереженням лісу?	- карти - виїзди на об'єкти	
Критерій 6.5°			
Основні напрямки діяльності повинні бути підготовлені у письмовому вигляді і стосуватись: контролю за ерозією; мінімізації шкоди від будівництва доріг та інших втручань подібного характеру.			
6.5a.1	Чи є карта, яка показує існуючі, закриті і заплановані для будівництва дороги та просіки?	- карти - виїзди на об'єкти	

6.5a.2	<p>Чи враховуються при будівництві та плануванні доріг наявність лісів, чутливих територій, водних потоків та ерозії ґрунтів?</p> <p>Чи враховуються наступні передумови? планування і будівництво доріг обмежується тими, які є вкрай необхідними і доцільність будівництва яких є обґрунтованою; дороги пристосовуються до топографії місцевості для мінімізації впливу на екологічні системи і на краєвиди; дороги тимчасового використання повинні будуватися таким чином, щоб після виконання своєї функції вони поглиналися лісом; дороги не повинні перетинати захищені території; винятки повинні обґрунтовуватися ерозія ґрунтів і ризику деградації ґрунтів повинні зменшуватись шляхом запобігання будівництву доріг на крутих схилах і на вразливих ґрунтах, а також шляхом створення спеціальних систем для контролю і управління водними стоками; дороги повинні будуватися далеко від річок та інших водних потоків та вузьких долин; здійснюється сезонне/регулярне технічне обслуговування доріг.</p>	Карти - виїзди на об'єкти	
6.5a.3	<p>Чи проводиться попереднє інформування підрядників про процедури і політику щодо проектування і будівництва нових доріг?</p>	- контракти з підрядниками - виїзди на об'єкти - обговорення з робочими	
<p>Критерій 6.5b Основні напрямки діяльності повинні бути підготовлені у письмовому вигляді і стосуватись: охорони водних ресурсів та мінімізації шкоди лісовим ресурсам під час вирубки лісів..</p>			
6.5b.1	<p>Чи викладені в письмовому вигляді процедури запобігання і зменшення шкоди лісовим ресурсам під час лісорубних робіт, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Машини, які використовуються при рубці лісів (наприклад, трактори) повинні знижувати до мінімуму проходи через ліси і перетинати водні потоки тільки через броди; - відходи від рубок не повинні викидатися у водні потоки, а залишатися на лісосіці для сприяння повторному використанню поживних речовин; - вирубка лісів не повинна здійснюватися на територіях, схильних до ґрунтової ерозії, де ліс (дерева і корені) відіграють важливу роль у стабілізації схилів та берегів; - рубка не повинна завдавати шкоди залишеним стоячим деревам і поновленню. 	- розробка відповідних процедур - відвідування лісосік	
6.5b.2	<p>Чи здійснюється підбір лісорубних і транспортних машин для запобігання шкоди ґрунтам, залишеним стоячим деревам і природному поновленню?</p>	- оцінка нових придбаних машин	
6.5b.3	<p>Чи пройшли особи, які здійснюють лісозаготівлю, спеціальне навчання по вищезазначеним процедурам, а також по правилам особистої і колективної безпеки (в тому числі і у випадках підряду) і оснащені необхідним знаряддям.</p>	- співбесіди з персоналом - ознайомлення з документацією про проходження навчання	

Криерій 6.6° Системи управління сприяють розробці і втіленню в практику екологічно безпечних нехімічних методів боротьби з шкідниками і прикладають зусиль для запобігання використанню хімічних пестицидів.		
6.6a.1	Чи існує і чи використовується процедура реєстрації використання синтетичних хімічних речовин у лісі (пестицидів, мінеральних добрив, мастил ...)?	- розробка відповідних процедур
6.6a.2	Чи включають такі процедури принаймні наступне: - реєстрацію назви речовини з її описом; - місце і розміри площі, де ця речовина застосовувалась; - метод застосування; - дати початку і кінця застосування; - загальна кількість використаної речовини.	- реєстрація
6.6a.3	Чи використовуються хімікати тільки тоді, коли це конче необхідно і не можна знайти альтернативного засобу за прийнятну ціну?	
6.6a.4	У випадку використання хімікатів, чи існує процедура реєстрації нехімічних альтернатив, які були розглянуті і відхилені, а також причини відхилення?	- розробка відповідних процедур - реєстрація
6.6a.5	Чи використовуються хімікати тільки у мінімальних обсягах і згідно з методологією, вказаною виробником?	- інформаційні картки від виробника
6.6a.6	Чи умови зберігання хімікатів (в тому числі пального) зменшують (виключають) ризики їх переливу і витоку з резервуарів?	- інспекція місць зберігання хімікатів
Криерій 6.6b Забороняється використання пестицидів типів 1A і 1B (за класифікацією Світової Організації Охорони Здоров'я) і хлорорганічних пестицидів; пестицидів, які є стійкими, токсичними або таких, похідні від яких залишаються активними і акумулюються у харчових ланцюгах після періоду їх прямої дії, а також будь-яких пестицидів, заборонених міжнародними угодами.		
6.6b.1	Чи зберігаються такі пестициди на території підприємства, що сертифікується?	- місця зберігання - обговорення з керівниками лісгоспів і з кладівниками
Криерій 6.6с При використанні хімікатів для мінімізації шкоди для здоров'я людей і для навколишнього середовища повинно надаватись спеціальне обладнання і повинна проводитись спеціальна підготовка.		
6.6с.1	Чи використовуються хімікати (див. 6.6a.2.d) за природних умов, які підвищують ризики для лісових екосистем? (наприклад, під час дощів, при морозі і наявності снігового покриву, при посухах)?	- реєстрація
6.6с.2	Чи пройшла особа, відповідальна за використання таких речовин, відповідну підготовку і чи має вона потрібні засоби індивідуального захисту?	- співбесіди з персоналом - документи, які підтверджують кваліфікацію персоналу
Криерій 6.7 Хімічні препарати, ємкості, рідкі і тверді неорганічні відходи, включаючи залишки палива та мастил, слід видаляти екологічно прийнятним способом за межі територій, де проводяться лісгосподарські заходи.		
6.7.1	Чи замінюються мастила тільки в спеціальних місцях (за можливістю не в лісах) і не забруднюють навколишнє середовище?	- інспекція спеціальних місць заміни мастильних матеріалів і способів їх заміни - планування і реєстрація службових карток/записів
6.7.2	Чи проводиться періодичне обслуговування транспортних засобів?	Програми технічного обслуговування Реєстрація технічного обслуговування

6.7.3	Чи визначені місця і засоби збору і утилізації відходів?	- інспекція місць і методів збору та утилізації відходів - відсутність фактів недозволеного викиду відходів	
Критерій 6.8 Використання біологічних засобів боротьби повинно документуватися, бути скороченим до необхідного мінімуму, відстежуватися і контролюватися відповідно до національних законів та міжнародно визнаних наукових протоколів. Використання генетично модифікованих організмів повинно бути заборонено.			
6.8.1	Чи існує процедура контролю, обмеження та реєстрації використання засобів біологічного контролю?	- розробка відповідних процедур - реєстрація - моніторинг процедур/політики по відношенню до шкідників і хвороб	
6.8.2	Чи є факти використання генетично модифікованих організмів?	- відсутність фактів про будь-яке використання генетично модифікованих організмів	
В районах, постраждалих від Чорнобильської катастрофи (1986 р.) офіційні/спеціалізовані установи повинні здійснювати суворий контроль як за деревиною, так і за недеревною продукцією.			
6.8.3	Лісова продукція у районах, постраждалих від Чорнобильської катастрофи повинна систематично у суворо контролюватися і відстежуватися у відповідності з дозволеними рівнями радіації.	діюче законодавство (національне і міжнародне) про допустимі рівні вмісту радіонуклідів лабораторні сертифікати	
6.8.4	В забруднених районах (з рівнем забруднення, що перевищує 1 Кі/км ² для грибів і 15 Кі/км ² для деревини) кожна партія деревини, а також іншої лісової продукції, повинна перевірятися на перевищення в неї вмісту цезію-137. Результати аналізів повинні бути доступні для щорічної оціночної місії ЛОР.	результати аналізів звіти лабораторій	
Критерій 6.9 Використання інтродуцентів повинно ретельно контролюватися й активно відстежуватися з метою уникнення несприятливих екологічних наслідків.			
6.9.1	Чи є використання екзотичних біологічних видів зареєстрованим і обґрунтованим? Інструкції: Вказати які біологічні види можуть вважатися екзотами для даної території.	- реєстраційні документи - співбесіди з місцевими біологами з метою визначення прийнятних «екзотичних видів»	
6.9.2	Чи оцінюється екологічний вплив екзотів, які використовуються при веденні лісового господарства?	- дослідження, моніторинг динаміки	
Критерій 6.10 Використання екзотичних біологічних видів повинно суворо контролюватися і активно відстежуватися для запобігання негативним екологічним наслідкам.			
6.10.1	Чи є використання екзотичних біологічних видів зареєстрованим і обґрунтованим? Інструкції регіональним керівникам лісових господарств: Вказати які біологічні види можуть вважатися екзотичними для даної території.	- реєстраційні документи - співбесіди з місцевими біологами з метою визначення прийнятних «екзотичних видів»	
6.10.2	Чи оцінюється екологічний вплив розповсюдження екзотичних біологічних видів?	- дослідження, моніторинг динаміки	

Критерій 6.11 Перетворення лісів на лісові плантації або їх використання, як нелісових територій, не повинно відбуватися за виключенням випадків, коли таке перетворення: а) відбувається на дуже обмеженій частині лісгосподарської одиниці; б) не відбувається на особливо цінних заповідних лісових територіях; в) надаватиме чітку реальну надійну довготривалу додаткову вигоду з точки зору охорони лісів в межах лісгосподарської одиниці.		
6.11.1	Перетворення лісу у плантацію або у нелісове землекористування не повинно проводитись крім випадків, коли таке перетворення: - стосується дуже незначної частини лісового масиву; - не включає території з лісами, які мають велику природоохоронну цінність; - дає чіткі, значні додаткові надійні, довгострокові вигоди з природничої точки зору для всього лісового масиву.	- відсутність фактів будь-якого перетворення (конверсії) лісів або планів такого перетворення - оцінка відношення перетвореної на плантації площі до загальної лісопокритої площі (враховуючи особливості лісопокритої території) - Дослідження та спеціальна оцінка у випадку перетворення лісопокритої площі
Принцип 7 ПЛАН ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ПЛАН ЗАХОДІВ ЩОДО ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА, СКЛАДЕНИЙ З УРАХУВАННЯМ МАСШТАБУ ТА ІНТЕНСИВНОСТІ ПРОВЕДЕНИХ РОБІТ, ПОВИНЕН ІСНУВАТИ В ПИСЬМОВОМУ ВИГЛЯДІ, ВИКОНУВАТИСЯ І ВЧАСНО УТОЧНЮВАТИСЯ. В НЬОМУ ПОВИННІ БУТИ ЧІТКО СФОРМУЛЬОВАНІ ДОВГОСТРОКОВІ ЦІЛІ І ЗАДАЧІ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА, А ТАКОЖ СПОСОБИ ЇХНЬОГО ДОСЯГНЕННЯ.		
Критерій 7.1° У Плані ведення лісового господарства і у допоміжних документах повинні формуватись цілі ведення лісового господарства.		
7.1a.1	Чи знаходяться поставлені цілі ведення лісового господарства у відповідності до наявної ситуації на лісопокритих площах і до наявних ресурсів?	- План ведення лісового господарства - Наявність фінансових інструментів для підтримки планування розвитку і ведення лісового господарства
7.1a.2	Чи розроблений довгостроковий план ведення лісового господарства?	- Докази того, що План ведення лісового господарства розповсюджується на період довший, ніж середній оборот рубки. - Відсутність будь-якої діяльності або планів, які б суперечили сформульованим довгостроковим цілям ведення лісового господарства.
Критерій 7.1b План ведення лісового господарства і допоміжні документи повинні включати опис лісових ресурсів, управління якими здійснюється, а також екологічні обмеження.		
7.1b.1	Чи визначені кордони територій, господарювання якими здійснюється, у відповідності до визначеної законом власності на ліс, як це вказано у Принципі 2.1?	- документи, карти
7.1b.2	Чи є опис показників територій, господарювання на яких здійснюється у відповідності до масштабу та інтенсивності запланованих господарських заходів? (наприклад, географічне розташування і топографія, морфологія земної поверхні, водні ресурси, кількість дощових опадів, геологія, педологія, інфраструктура та система доріг, конкретний склад лісових площ та система господарювання в них...)	- документи, карти

7.1b.3	Чи є тематична карта (карта лісів за першочерговими функціями, що вони виконують), де визначені основні призначення кожної лісової ділянки? (наприклад, ліс захисного, продуктивного або рекреаційного призначення, території історичного, соціального, культурного або ландшафтного призначення ...)	- документи, карти	
7.1b.4	Чи є опис територій, в яких ведеться особливе господарювання (наприклад, біотопи (місцеоселення), що охороняються, ділянки суворої заповідності, насінні ділянки, території дикої природи, що охороняються, парки, біокоридори, буферні території, суміжні з біотопами, що охороняються ...) оснований на особливостях різних територій, що описані вище? Визначте будь-які обмеження щодо управлінських заходів на деяких територіях внаслідок дії місцевих правил.	- документи, карти	
7.1b.5	Чи позначені на карті території, на яких в минулому проводились РГК, в тому числі незаплановані або надзвичайного характеру?	- документи, карти	
7.1b.6	Чи існує інвентаризація лісів з результатами обстеження деревинних ресурсів, достатньо деталізованого і точного для того, щоб правильно запланувати РГК для повної ротації і при цьому забезпечити сталий/відтворюваний характер лісових ресурсів у наступній ротації?	- лісовпорядження - див. також 5.6	
Критерій 7.1с План ведення лісового господарства і допоміжні документи повинні дати опис землекористування і статусу власності, соціально-економічні умови і контур прилеглих земель.			
7.1с.1	Чи є опис землекористування і статусу власності, включаючи короткий огляд попереднього землекористування і статусу власності?	- Карта землекористування (лісопокрита площа, ліс /пасовисько /непродуктивні землі тощо) - див. також 2.2, 3.1, 3.3, 3.4	
Критерій 7.1d План ведення лісового господарства і допоміжні документи повинні включати опис лісівничої систему, що застосовується або інших систем господарювання на основі екологічних характеристик лісу та інформації з лісової інвентаризації, а також обґрунтування щорічних обсягів лісозаготівель і відбір видів.			
7.1d.1	Чи відповідає застосована модель лісівництва і викладена та обґрунтована система господарювання екології лісу та оптимізації продукції та послуг, що надає ліс?	- План ведення лісового господарства , - План РГК - задокументована система моніторингу та оцінки - обговорення з представниками лісогосподарських підприємств	
7.1d.2	Чи є доступною документація процедур, що стосуються реалізації прийнятих моделей лісівництва? (наприклад, методології визначення та позначення дерев або територій, призначених для лісозаготівлі, виробництва насіння, збереження біорізноманіття; методології забезпечення природного поновлення...)	- процедури - виїзди на об'єкти - див. також 5.6	
Критерій 7.1е План ведення лісового господарства і допоміжні документи повинні включати моніторинг росту лісів та його динаміки.			
7.1е.1	Чи задокументовані і чи виконуються процедури моніторингу природного поновлення лісу?	- розробка відповідних процедур	

Критерій 7.1f План ведення лісового господарства і допоміжні документ повинні включати: плани визначення і захисту рідкісних і зникаючих видів і видів, що знаходяться під загрозою зникнення.		
7.1f.1	Чи оцінена необхідність системи попередження і контролю катастрофічних подій? (наприклад, лісових пожеж і повеней)	- обговорення з керівниками лісгоспів - документація - інформація про пожежі та повені; інформація про катастрофічні події, які мали місце на даній території
7.1f.2	Чи розроблена система боротьби із пожежами на територіях, схильних до пожеж і там, де пожежі відіграють роль екологічного фактору? (відповідні плани можуть бути основані на: співпраці з пожежними командами і місцевою владою; системах виявлення пожеж; планах дій у випадку тривоги і непередбачених обставин; заходах по скороченню вірогідності виникнення пожеж у відомих і можливих місцях пожеж; методах співпраці з місцевим і сусідніми громадами; системі охорони об'єктів інфраструктури, людей, археологічних/історичних об'єктів; заходах по формуванню пожежних команд, на розробці планів дій для пожежних команд; створенні протипожежних бар'єрів, скороченні кількості легкозаймистих предметів у лісі; системі боротьби з підпалами, ...) Визначити факти підпалів, які мали місце у даній місцевості, і вжити ефективних заходів для запобігання підпалам і боротьби з ними. .	- попередження пожеж у плані ведення лісового господарства - обговорення з представниками місцевих владних структур, які відповідають за попередження лісових пожеж, а також за боротьбу з ними
7.1f.3	Чи створені плани попередження/господарювання для територій, схильних до спалахів розмноження комах і розповсюдження хвороб?	- документація - реєстрація подібних подій, що сталися у минулому
Критерій 7.1g План ведення лісового господарства і допоміжні документ повинні включати: карти, які описують основні лісові ресурси, в тому числі охороняємі території, заплановану лісгосподарську діяльність і власність на землю.		
7.1g.1	Чи є чіткі і доступні карти, які відображають коротко- і середньострокову господарську і інфраструктурну діяльність?	Карти див. також 2.2.1, 3.3.1, 1.7b,
Критерій 7.2 План ведення лісового господарства повинен періодично переглядатись, щоб відобразити результати моніторингу і нову науково-технічну інформацію, а також для реагування на зміни екологічних, соціальних та економічних обставин.		
7.2.1	Чи запланована система регулярного перегляду і оновлення Плану ведення лісового господарства з включенням всієї інформації, отриманої із зовнішніх обстежень даної території або подібних територій?	- відповідні процедури - обговорення з керівниками лісгоспів
7.2.2	Чи передбачена можливість позачергового перегляду Плану ведення лісового господарства у випадку масштабних змін на лісопокритій площі?	- відповідні процедури - обговорення з керівниками лісових господарств
Критерій 7.3 Працівники лісового господарства повинні отримувати належну підготовку і нагляд для належного виконання плану ведення лісового господарства .		
7.3.1	Чи є детальні описи службових обов'язків з чітким визначенням функцій і сфери відповідальності кожного працівника лісового господарства?	- описи службових обов'язків, функцій та сфер відповідальності, відповідна документація, - консультації з персоналом

7.3.2	Чи ознайомлені працівники лісового господарства і представники лісових господарств-підрядників із змістом Плану ведення лісового господарства в тому, що стосується їхньої роботи?	- документація проходження відповідних курсів і/або розподіл сфер компетенції між працівниками - обговорення з працівниками і з представниками лісових господарств – підрядників	
7.3.3	Чи отримали працівники лісового господарства підготовку відповідно своїх функцій і/або сфер відповідальності?	- процедури отримання спеціальної підготовки - документація про проходження спеціальної підготовки - створення робочих планів і ведення записів про проходження спеціальної підготовки - консультації з персоналом	
7.3.4	Чи надають керівники лісових господарств підрядникам детальну інформацію відносно діючих правил втручання у навколишнє середовище під час їх роботи, а також про превентивні і надзвичайні заходи, яких слід вживати в процесі їхньої діяльності?	- Документація (інформаційні картки для машин, положення відповідних законів і т.п.), дискусії з керівником лісового господарства, відвідування лісових складів. - розробка плану безпеки - Моніторинг та оцінка процедур, що стосуються безпечних умов праці	
7.3.5	Чи діє система моніторингу відповідності працівників лісового господарства і підрядників із всіма процедурами, вимогами безпеки і вимогами плану ведення лісового господарства ?	процедури контролю/моніторингу - реєстрація випадків втручання керівництва при невиконанні встановлених процедур - обговорення з працівниками і керівниками лісового господарства	
7.3.6	Чи виконується описана вище процедура?	- процедури контролю/моніторингу - реєстрація випадків втручання керівництва при невиконанні встановлених процедур - обговорення з працівниками і керівниками лісового господарства	
7.3.7	Чи встановили керівники лісових господарств систему моніторингу за діяльністю підприємства третьої сторони, яке працює від імені даного лісового господарства? Чи відстежує такий моніторинг платню працівників (див.4.2.5) і процедури, що стосуються такого підприємства?	- процедури контролю/моніторингу - реєстрація процедур контролю/моніторингу	
Критерій 7.4			
Поважаючи конфіденційність інформації, суб'єкт лісового господарства повинен доводити до відома громадськості основні елементи плану заходів щодо ведення господарства, включаючи положення, перераховані в пункті 7.1.			
7.4.1	Чи можливо отримання скороченого варіанту Плану ведення лісового господарства зацікавленими сторонами за обґрунтованим замовленням (при дотриманні правил і вимог приватності)?	- доступність інформації - див. також 9.3.2	
7.4.2	Чи включає скорочений опублікований варіант Плану ведення лісового господарства вимоги Критерію 7.1?	- доступність інформації	

<p>Принцип 8 МОНИТОРИНГ І ОЦІНКА ВІДПОВІДНО ДО МАСШТАБУ Й ІНТЕНСИВНОСТІ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ЗАХОДІВ ПОВИННИЙ ВЕСТИСЯ МОНИТОРИНГ ЗА СТАНОМ ЛІСУ, ВИХОДОМ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЛАНЦЮЖКОМ ВІД ЗАГОТІВЕЛЬНИКА ДО СПОЖИВАЧА, ЛІСОГОСПОДАРСЬКИМИ ЗАХОДАМИ І ЇХ СОЦІАЛЬНИМИ Й ЕКОЛОГІЧНИМИ НАСЛІДКАМИ.</p>		
<p>Критерій 8.1 Періодичність і характер моніторингу повинні залежати від масштабу та інтенсивності лісогосподарських заходів, а також від відносної складності та чутливості до порушень навколишнього середовища. Процедура моніторингу повинна бути обґрунтованою та відтворюваною в часі для отримання порівнюваних результатів і оцінки змін.</p>		
8.1.1	<p>Чи діють системи моніторингу екологічних наслідків запланованих і проведених заходів?</p>	<p>- подібні процедури можна заносити до Плану ведення лісового господарства або до супровідних документів</p>
8.1.2	<p>Чи визначається частота та предмет моніторингу масштабом та інтенсивністю лісогосподарських заходів, а також складністю та вразливістю навколишнього середовища?</p>	<p>- процедури моніторингу - результати моніторингу</p>
8.1.3	<p>Чи є процедури моніторингу взаємоузгодженими і чи повторюються вони час від часу для порівняння результатів і оцінки змін?</p>	<p>- процедури моніторингу - результати моніторингу</p>
<p>Критерій 8.2° Лісогосподарська діяльність повинна включати дослідження і збір даних, необхідних для моніторингу: виробництво всієї заготовленої лісової продукції.</p>		
8.2a.1	<p>Чи фіксується обсяг, походження і параметри зібраної та виробленої лісової продукції?</p>	<p>- реєстрація виробленої деревини</p>
<p>Критерій 8.2b Лісогосподарська діяльність повинна включати дослідження і збір даних, необхідних для моніторингу: величина приросту, відновлення та стан лісу.</p>		
8.2b.1	<p>Якщо по деяких видах надійна інформація про приріст та відновлення недоступні, чи існує спеціальна програма для збору детальної інформації для майбутнього планування?</p>	<p>- надійна інформація по приросту та відновленню - планування та методологія збору інформації</p>
8.2b.2	<p>Чи регулярно проводиться моніторинг стану лісів? (зокрема, наявності шкідників та хвороб, особливостей лісу, розповсюдження екзотичних видів, ерозія та ущільнення ґрунтів, стабільність схилів, частота і серйозність пожеж, показники біорізноманіття, а також інші дендрометричні та лісівничі характеристики..)</p>	<p>- процедури моніторингу - зібрана інформація - узгодженість вибору параметрів для моніторингу з масштабом та інтенсивністю втручань у ході ведення лісового господарства, а також складність і вразливість навколишнього середовища (див. 8.1.2)</p>
<p>Критерій 8.2с Лісогосподарська діяльність повинна включати дослідження і збір даних, необхідних для моніторингу: склад та спостережені зміни у флорі та фауні.</p>		
8.2с.1	<p>Чи проводиться моніторинг вразливих територій та екосистем (визначених у 6.2) для забезпечення виконання вимог з їх охорони?</p>	<p>Процедури моніторингу та інформація, отримана з моніторингу</p>

8.2c.2	Чи відстежуються наслідки лісогосподарської діяльності на розмір та інші характеристики тваринних і рослинних видів (кількість, територіальний розподіл, поведінка, смертність, ...)?	Процедури моніторингу та інформація, отримана з моніторингу Узгодженість вибору параметрів для моніторингу з масштабами та інтенсивністю втручань у ході ведення лісового господарства і з характеристиками флори і фауни, яка відстежується (рідкість, загрози, показові біологічні види і т.п.). (див. 8.1.2)	
Критерій 8.2d Лісогосподарська діяльність повинна включати дослідження і збір даних, необхідних для моніторингу: екологічні та соціальні наслідки лісозаготівель та інших видів діяльності.			
8.2d.1	Чи проводяться регулярні зустрічі з представниками місцевої громади, на яких реєструються і обговорюються всі питання, пов'язані з наслідками лісогосподарської діяльності (соціальними, екологічними та економічними)?	Реєстрація зустрічей з місцевим населенням див. також 4.4.1	
8.2d.2	Чи існує система моніторингу яких-небудь наслідків діяльності лісового господарства на місцеві громади (наприклад, на якість води, наявність диких тварин, будівництво нових доріг, ...)?	Обговорення з місцевим населенням Процедури моніторингу, зібрана інформація	
8.2d.3	Чи впливає відстежувана діяльність лісового господарства на культурно-рекреаційні функції лісу (якщо такі є)?	Процедури моніторингу, зібрана інформація	
Критерій 8.2e Лісогосподарська діяльність повинна включати дослідження і збір даних, необхідних для моніторингу: витрати, продуктивність та ефективність ведення лісового господарства.			
8.2e.1	Чи діють якісь механізми оцінки продуктивності та ефективності ведення лісового господарства?	- Звіт про прибуток та бюджет (див 5.1) - можливе використання показників господарювання	
Критерій 8.3 Керівник лісового господарства повинен надавати документацію для проведення моніторингу та сертифікації організації для відстеження всього циклу створення і використання кожного виду лісової продукції в рамках процесу, відомого як "ланцюг постачання".			
8.3.1	Чи визначається походження сертифікованих видів лісової продукції? (це можна зробити шляхом фізичного нанесення позначок на будь-яку деревину, фізичного або тимчасового виділення видів діяльності, які відносяться до сертифікованої деревини, і за допомогою проведення задокументованого контролю, або шляхом комбінування всіх цих методів).	- задокументовані процедури - Оцінка реєстрації в польових умовах	
8.3.2	Рахунки, видані для купівлі сертифікованої деревини включають принаймні наступне: назву і реквізити контракту клієнта інформацію про походження сертифікованої деревини і про час вступу покупця у володіння закупленою партією сертифікованої деревини дату продажу обсяг специфікації (порода дерева, розміри, якість) реєстраційний код сертифікату (якщо можливо).	- реєстраційні форми	

8.3.3	Чи існують записи продаж сертифікованої продукції, які включають принаймні вищенаведені параметри (8.3.2)?	- реєстраційні форми	
Критерій 8.4			
Результати моніторингу повинні використовуватися при виконанні плану господарських заходів, а також при його перегляді.			
8.4.1	Чи є докази того, що інформація, зібрана в ході моніторингу враховується при перегляді Плану ведення лісового господарства ?	Задokumentовані процедури План ведення лісового господарства	
Критерій 8.5			
Дотримуючись правил конфіденційності інформації, курівники лісових господарств зобов'язані оприлюднювати скорочені результати відстеження показників, в тому числі тих, які перераховані у Критерії 8.2.			
8.5.1	Чи можливо отримання зацікавленими сторонами скороченого варіанту опису проведення моніторингу за обґрунтованим замовленням (при дотриманні правил і вимог конфіденційності)?	- доступність інформації	
8.5.2	Чи включає оприлюднений скорочений варіант результатів моніторингу елементи, перелічені у Критерії 8.2?		
Принцип 9 – ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСІВ, ЯКІ МАЮТЬ ВИСОКУ ПРИРОДООХОРОННУ ЦІННІСТЬ			
ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В ЛІСАХ, ЯКІ МАЮТЬ ВИСОКУ ПРИРОДООХОРОННУ ЦІННІСТЬ ПОВИННО СПРИЯТИ ПІДТРИМЦІ АБО ПОКРАЩЕННЮ ВІДПОВІДНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЦИХ ЛІСІВ. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ СТОСОВНО ЛІСІВ, ЯКІ МАЮТЬ ВИСОКУ ПРИРОДООХОРОННУ ЦІННІСТЬ, ПОВИННО ПЛАНУВАТИСЯ З ОСОБЛИВОЮ ОБЕРЕЖНІСТЮ, ПРИСКІПЛИВО ВРАХОВУЮЧИ УСІ МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ.			
Ліси високої природоохоронної цінності це такі, які мають одну або більше з наступних характеристик:			
а) лісопокриті площі, на яких зосереджені цінності біорізноманіття глобального, регіонального або національного значення (наприклад, ендемічні види, види, які знаходяться під загрозою, рефугії) і/або великі лісові масиви, що є частиною місцевого ландшафту, які є частиною лісового господарства або в які входить лісове господарство, і де стабільно існуючі популяції диких тварин і рослин знаходяться в умовах природного просторового розподілу і мають велику кількість тварин і рослин.			
б) лісопокриті площі, які включають рідкісні екосистеми або екосистеми, що знаходяться під загрозою, або входять до таких екосистем;			
в) лісопокриті площі, які надають основні природні послуги у критичних ситуаціях (наприклад, захист вододілів, контроль за ерозією)			
д) лісопокриті площі, які є ключовими для задоволення основних потреб місцевого населення (наприклад, в тому, що стосується мінімального рівня споживання, здоров'я) і/або є критичними для традиційної культурної ідентичності місцевих громад (території з великим культурним, економічним або релігійним значенням, визначені сумісно з такими місцевими громадами)			
Критерій 9.1			
Дослідження на предмет наявності ознак лісів, які мають високу природоохоронну цінність повинні проводитися відповідно до масштабу й інтенсивності ведення лісового господарства.			
9.1.1	И проведена на підприємстві визначення показників лісів, які мають високу природоохоронну цінність?	Результати оцінки Польова перевірка Посібник з визначення лісів, які мають високу природоохоронну цінність (електронну копію можна замовити в УкрНДІЛГА)	

9.1.2	<p>Чи проведена оцінка наявності лісів, які мають високу природоохоронну цінність відповідно до визначених показників?</p> <p>Існують наступні визнані і задокументовані ліси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лісові масиви, які є захищеними національним законодавством природні екосистеми або рідкісні екосистеми та екосистеми, що зникають (природні та екологічні заповідники) • Лісові масиви, які є основними районами розповсюдження цінних видів рослин та тварин (в тому числі ендемічних, захищених і таких, що знаходяться під загрозою (NATURA 2000, національні заповідники) • Лісові масиви, які слугують прикладами природних процесів (таких як спонтанні коливання характеристик і динаміки деревесного покриву, спонтанні зміни порід) • Лісові масиви, які є особливо важливими для збереження генофонду • Лісові масиви, що мають виняткове культурне, історичне та релігійне значення для місцевих громад та інших соціальних груп • Лісові масиви з особливо цінними ландшафтами <p>Завдання: Визначити на території всі ліси, які можуть розглядатися як ліси з великою консервайною цінністю у відповідності до вищенаведеного визначення.</p>	<p>Результати оцінки Посібник з визначення лісів, які мають високу природоохоронну цінність</p>	
9.1.3	<p>Чи нанесені на карту якісь виявлені лісові масиви високої природоохоронної цінності?</p>	<p>Карти віїзди на об'єкти</p>	
<p>Критерій 9.2</p> <p>У рамках консультативної частини сертифікаційного процесу, особлива увага повинна приділятися відповідним ознакам цих лісів і можливості їхньої підтримки надалі.</p>			
9.2.1	<p>Чи визначив власник/керівник показники і території лісів високої природоохоронної цінності в консультаціях з організаціями, що займаються питаннями охорони природи, з представниками регулюючих структур та з іншими зацікавленими сторонами місцевого і національного рівня?</p>	<p>Результати оцінки віїзди на об'єкти Результати консультацій із зацікавленими сторонами</p>	
9.2.2	<p>Консультації із зацікавленими сторонами по лісам високої природоохоронної цінності були зосереджені на ознаках високої природоохоронної цінності, на методах господарювання в них та підтримки таких лісів.</p> <p>Порада: Спеціальні методи управління для лісів високої природоохоронної цінності можуть включати виведення з користування, обмеження користування, особливі методи виконання лісгосподарських робіт</p>		

Критерій 9.3		
План лісгосподарських заходів повинен включати заходи щодо підтримки або поліпшення природоохоронних ознак таких лісів. Такі заходи варто планувати з особливою обережністю, ретельно, з огляду на можливі наслідки. Ці заходи повинні бути перераховані в короткому плані лісгосподарських заходів, доступному для громадськості.		
9.3.1	Чи вживаються спеціальні заходи, спрямовані на підтримку та розвиток характеристик високої природоохоронної цінності?	Задokumentовані та обґрунтовані стратегії управління Плани ведення лісового господарства.
9.3.2	Чи застосовуються деталізовані специфічні захисні заходи для територій, визначених як території «високої природоохоронної цінності»?	Задokumentовані та обґрунтовані стратегії управління Наявність застосування заходів
9.3.3	Коли визначається ліс високої природоохоронної цінності за біологічними параметрами, то ведення лісового господарства: підтримує природні схеми просторового розподілу та кількість видів, підтримує природні еволюційні та екологічні процеси (біотичні та абіотичні, в тому числі втручання), запобігає фрагментації і виводить з користування основні території з високою природоохоронною цінністю для більш суворого їх захисту?	Наявність застосування заходів
9.3.4	Чи включаються описи таких захисних заходів до оприлюдненого скороченого варіанту плану ведення лісового господарства ?	Наявність скороченого оприлюдненого варіанту Плану ведення лісового господарства . див. також 7.4.1
Критерій 9.4		
Для оцінки ефективності заходів, спрямованих на підтримку чи поліпшення ознак лісів, які мають високу природоохоронну цінність повинен проводитися щорічний моніторинг.		
9.4.1	Визначаються показники для моніторингу і його частота (принаймні раз на рік) для відстеження ефективності кожного застосованого заходу (див. пункт 9.3.1) для підтримки і збільшення відповідних охороняємих характеристик	План моніторингу Зібрана інформація
9.4.2	Записи про проведення моніторингу зберігаються і використовуються для адаптації господарювання у майбутньому	Зібрана інформація Докази використання інформації
Принцип 10 ПЛАНТАЦІЇ		
ВИРОЩУВАННЯ ЛІСОВИХ ПЛАНТАЦІЙ ПОВИННО ПЛАНУВАТИСЯ І ЗДІЙСНЮВАТИСЯ ЗА ВСІМА ПРИНЦИПАМИ ТА КРИТЕРІЯМИ ЛОР. ОСКІЛЬКИ ЛІСОВІ ПЛАНТАЦІЇ МОЖУТЬ НАДАВАТИ НИЗКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИГОД, ЗАДОВОЛЬНЯЮЧИ СВІТОВІ ПОТРЕБИ В ЛІСОВІЙ ПРОДУКЦІЇ, ВОНИ ПОВИННІ ДОПОВНЮВАТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ЗНИЖУВАТИ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПРИРОДНІ ЛІСИ, ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ЇХ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ОХОРОНУ.		
Критерій 10.1		
Лісгосподарські цілі щодо створення лісових плантацій, які включають також охорону і відтворення природних і напівприродних лісів, слід чітко визначати в планах ведення лісового господарства та дотримуватися їх виконання.		
10.1.2	Чи існує програма, в якій формулюються спеціальні завдання, обов'язки, ресурси та стратегії для досягнення цілей, вказаних у Плані ведення лісового господарства та у споріднених документах?	Програма господарювання або інший подібний документ виїзди на об'єкти

10.1.1	Чи включені до цілей господарювання в плантаціях збереження та відновлення природних лісів?	План господарювання в плантаціях та подібні документи	
Критерій 10.2° Планування і розміщення плантацій повинно сприяти захисту, відновленню та збереженню природних лісів і не підвищувати навантаження на них.			
10.2a.1	Чи планування і розміщення плантацій сприяє захисту природних лісів?	- План ведення лісового господарства	
10.2a.2	Чи планування і розміщення плантацій вносять внесок у відновлення і збереження природних лісів?	- План ведення лісового господарства	
Критерій 10.2b У плануванні плантацій, у відповідності з їх розмірами, повинні використовуватись коридори для переходу тварин, берегові зони та мозаїка деревостанів різного віку і з різними оборотами рубок. Розміри плантацій та їх структура повинні узгоджуватись із структурами деревостанів в межах природного ландшафту.			
10.2b.1	Чи існують задокументовані процедури, які забезпечують, що: <ul style="list-style-type: none"> там, де є коридори природної рослинності по берегам водних потоків або у лощинах, вони захищаються від засадження деревами і від лісозаготівель та збирання лісової продукції і розвиваються у «берегові заповідні зони»; сусідні періодично затоплювані території включаються до «берегових заповідних зон»; коридори для переходу травин захищаються від лісозаготівель та збирання лісової продукції, а якщо їх немає, то чи планується їх створення? 	задокументовані процедури - інспекція відповідних місць	
10.2b.2	Чи зберігаються ландшафти з високою природоохоронною цінністю, якщо вони є на території плантацій? (дерева-пам'ятки, струмки, невеликі заболочені ділянки, кам'яні стіни, каплиці,...)	інспекція відповідних місць - консультації з керівництвом лісового господарства та зацікавленими сторонами	
10.2b.3	Чи є план господарювання, який забезпечує наявність всередині структури плантацій мозаїку плантацій різного віку з різними періодами ротації, що відповідають характеристикам непорушених природних лісів у даній місцевості?	- План господарювання - інспекція відповідних місць	
10.2b.4	Чи відповідають розміри плантацій та їх розміщення структурам деревостанів у межах природного ландшафту даної місцевості?		
Критерій 10.3 Для підвищення економічної, екологічної і соціальної стабільності в складі лісових плантацій краще застосовувати декілька видів. Таке різноманіття може включати розміри і просторовий розподіл господарських виділів лісових плантацій у межах ландшафту; чисельність і генетичний склад видів; вікову структуру.			
10.3.1	Чи розглядало керівництво лісового господарства можливість висадження на плантаціях рідкісних місцевих видів дерев, або видів, в яких зацікавлені міські громади?	- докази того, що приділяється увага використанню видів дерев, які є рідкісними або важливими для місцевих громад.	

10.3.2	<p>Чи не зайнято більше 75% плантацій однією деревною породою (якщо тільки це не відповідає природному розподілу видів у даній місцевості)?</p> <p>Інструкції: Визначити розподіл деревних порід, характерний для природних лісів даної місцевості.</p>	- План ведення лісового господарства	
10.3.3	Чи сприяють структура і розміщення плантацій економічній, екологічній та соціальній стабільності?	- План ведення лісового господарства	
<p>Критерій 10.4 При виборі видів для створення лісових плантацій слід враховувати наскільки вони в цілому відповідають даним лісорослинним умовам і як це відповідає цілям ведення лісового господарства. При проектуванні лісових плантацій і відновленні деградованих екосистем аборигенні види повинні мати перевагу перед видами - інтродуцентами для кращого збереження біотичного різноманіття. Інтродуценти можна використовувати лише тоді, коли їхні характеристики є вищі за такі в аборигенних видів, вони повинні знаходитися під ретельним контролем для своєчасного виявлення аномального відпаду, спалахів шкідливих комах або хвороб та інших негативних екологічних наслідків.</p>			
10.4.1	Чи існує чітке обґрунтування використання на плантаціях певних видів і генотипів на основі цілей створення плантацій, клімату, геології і топології даної місцевості?	Обґрунтування зробленого вибору (документація, обговорення з керівництвом лісгоспу, обговорення з біологами та місцевими екологічними асоціаціями)	
10.4.2	Чи при використанні видів-екзотів були визначені найкращі місцеві альтернативні види і чи був зроблений вибір чітко обґрунтований?	Обґрунтування зробленого вибору (документація, обговорення з керівництвом лісгоспу, обговорення з біологами та місцевими екологічними асоціаціями)	
10.4.3	<p>Чи були при використанні видів-екзотів попередньо проведені належні дослідження для запобігання тому, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вибрані види стали інвазійними у даній місцевості; • вибрані види стали фітопатогенним фактором у даній місцевості. 	Дослідження	
10.4.4	Чи є протокол втручання з метою викорінювання екзотичних порід у випадку виявлення їх агресивності по відношенню до природного середовища?	План втручання	
10.4.5	Чи є план моніторингу для виявлення підвищеного відпаду рослин, та їх схильності до враження хворобами, комахами і до негативного екологічного впливу?	План втручання	
<p>Критерій 10.5 Частка загальної території, на якій ведеться господарювання, має управлятися, відповідно до масштабу створення лісових плантацій та відповідно до регіональних стандартів, таким чином, щоб відновити на ній природний лісовий покрив.</p>			
10.5.1	У відповідності до Критерію 6.2, принаймні по відношенню до 10% території плантацій повинно застосовуватись господарювання, спрямоване перш за все на збереження і на підвищення біорізноманіття і природних характеристик.	Карти Оцінка місця План господарювання або інший подібний документ	
10.5.2	Чи застосовується, у відповідності до Критерію 6.2, принаймні по відношенню до 5% території плантацій господарювання, спрямоване на відновлення природного лісу?	Карти Оцінка місця План господарювання або інший подібний документ	
10.5.3	Чи призначені такі території для того, щоб слугувати поясами лісової рослинності, наприклад, для послаблення вітру (пом'якшення мікроклімату) і/або «захисними поясами», що виконують функцію контролю за стоком поживних речовин з ґрунту до водних шляхів?	Карти Оцінка місця План управління або інший подібний документ	

Критерій 10.6 Необхідно вживати заходи для збереження або поліпшення структури ґрунтів, їхньої родючості і біологічної активності. Техніка, яка використовується, обсяги заготівель, будівництво й експлуатація доріг і волоків, а також вибір видів для створення лісових плантацій не повинні в довгостроковій перспективі призводити до деградації ґрунтів, до погіршення якості води або її кількісних показників, до істотної зміни русел водотоків.		
10.6.1	Чи застосовується існуюча система іригації за допомогою потрібних методів, які максимізують економію водних ресурсів і мінімізують ризик ерозії ґрунтів, а також ризик змін у природній системі водного стоку?	- План господарювання інспекція відповідних місць обговорення з керівниками лісгоспів
10.6.2	Чи призначені застосовані методи лісовідновлення після проведення РГК на забезпечення найшвидшого створення нового лісового покриву для захисту неприкритого ґрунту?	відповідні процедури інспекція відповідних місць
10.6.3	Чи є лісівничі операції і методи, обсяги лісозаготівель та будівництво і обслуговування доріг адаптованими до місцевих умов для запобігання деградації ґрунтів і негативних впливів на якість води?	
10.6.4	Чи гарантує даний вибір порід відсутність негативного впливу на ґрунти та на водні ресурси в майбутньому?	
Критерій 10.7 Слід вживати заходів для запобігання і мінімізації спалахів чисельності шкідників і осередків хвороб, виникнення пожеж, інтродукції агресивних видів. Комплексний контроль чисельності комах-шкідників повинен передбачатися лісгосподарським планом. Перевага повинна віддаватися профілактичним і біологічним методам боротьби, а не використанню синтетичних пестицидів і добрив. При створенні лісових плантацій повинне робитися все можливе, щоб уникнути використання добрив і синтетичних пестицидів, у тому числі і в розсадниках. Питання про застосування хімічних препаратів розглядається також у пп. 6.6 і 6.7.		
10.7.1	Чи мінімізується використання мінеральних добрив та хімікатів?	- План господарювання інспекція відповідних місць обговорення з керівниками лісгоспів
10.7.2	Чи заохочується, у відповідності до виробничих та господарських потреб, створення і збереження трав'яного покриву на лісових шляхах і створення чагарникового ярусу на території плантацій?	- План господарювання інспекція відповідних місць
10.7.3	Чи розроблена і виконується цілісна стратегія контролю за шкідниками?	документація з планування та господарювання інші норми стосовно використання хімікатів <u>див.</u> у пункті 6.6
10.7.4	Чи проведена оцінка необхідності розробки плану надзвичайних дій проти пожеж та інвазійних видів (див 7.1)?	Документи План надзвичайних дій зустріч та обговорення із зацікавленими сторонами для оцінки частоти і серйозності пожеж у даній місцевості
Критерій 10.8 На додаток до відповідних систем моніторингу, позначених у принципах 8, 6 і 4, моніторинг лісових плантацій повинен включати регулярну оцінку потенційних екологічних і соціальних наслідків цих заходів (наприклад, характер природного поновлення, вплив на стан водних ресурсів і родючість ґрунтів, наявність вигод і добробуту місцевого населення) як на території, де проводяться лісгосподарські заходи, так і поза нею. Не допускається широкомасштабне використання тих видів, для яких не створювалося місцевих дослідних лісових плантацій і немає даних, що свідчать про те, що ці інтродуценти добре адаптуються до місцевих умов, не матимуть тенденції до неконтрольованого поширення і не зашкодять іншим екосистемам. При відводі земель під лісові плантації особлива увага повинна приділятися соціальним аспектам, особливо, коли це стосується дотримання прав місцевого населення на володіння, користування і доступ до ресурсів.		

10.8.1	Чи відсутні широкомасштабні плантації порід, які показали себе неприйнятними для даної місцевості – як в результаті проведення відповідних досліджень, так і в результаті попереднього досвіду?	документи по моніторингу, дослідження, проведені експертами - План господарювання	
10.8.2	Чи існує план моніторингу плантацій, який включає регулярні оцінки потенційного екологічного або соціального впливу (як на території плантацій, так і за її межами)?		
10.8.3	Чи не формують плантації у місцевостях з чутливими або рідкісними екосистемами, на повністю захищених територіях, на територіях, де плантації можуть створювати негативний вплив на водні ресурси або на добробут місцевих громад?	- План господарювання Зустрічі та обговорення з місцевими біологами	
10.8.4	Чи проводиться попередня оцінка соціальних наслідків перед створенням кожної нової плантації у районах проживання корінного населення?	Оцінка соціального впливу	
Критерій 10.9 Лісові плантації, закладені на площах, що вийшли з-під природних і напівприродних лісів після листопада 1994 року звичайно не підлягають сертифікації. Сертифікація може бути дозволена за умови, коли органу сертифікації представлені достатні підтвердження того, що власник або користувач не відповідає прямо чи непрямо за таке перетворення лісів.			
10.9.1	Перетворення природних лісів (в тому числі постраждалих від пожеж) у плантації заборонено.	n) відсутність доказів недавнього перетворення природного лісу на плантацію o) відсутність доказів планування такої діяльності	
10.9.2	Чи є докази, що плантація створена на землях, перетворених з природних лісів до 1 листопада 1994 р., (якщо немає переконливих доказів, що власник/керівник не був прямо чи непрямо відповідальним за таке перетворення)?	p) Інформація про тип землекористування у даній місцевості в минулому q) Дата початку створення плантації	